

Иницијална проценка на влијание на регулативата

Чекор 1: Опис на проблемите, целите што ќе се остварат со нивно решавање и можните опции за решавање на проблемите

1. Опис на проблемите

Во легислативата на Република Македонија материјата што се однесува на оружјето е регулирана со Законот за оружјето (“Службен весник на Република Македонија” бр.7/05, 47/06, 42/07 и 86/08).

Со овој закон се уредуваат условите за набавување, поседување, носење, чување, производство, поправање, онеспособување (деактивирање), промет, превоз и пренесување преку државната граница на оружје и муниција, како и определено е дека одредбите на овој закон нема да се применуваат на вооружувањето и воената опрема, како и на оружјето и муницијата наменети за потребите на Министерството за одбрана, Армијата на Република Македонија, Министерството за внатрешни работи, казнено-поправните установи и другите државни органи и правни лица утврдени со посебни прописи.

Одредбите од предметниот закон влегоа во сила на 08.02.2005 година.

Изменувања и дополнувања на законот се извршија во 2006 година, со што се одложи примената на овој закон од први јануари 2007 година.

Во текот на 2007 година се иницираа изменувања и дополнувања на Законот за оружје, како резултат на одредени укажувања и барања на невладиниот сектор, односно Национална асоцијација за оружје и Програмата на Обединетите нации за развој (УНДП). Со овие измени се изврши усогласување на казнените одредби на Законот за оружјето со Законот за прекршоците („Службен весник на Република Македонија“ број 62/2006).

Во процесот на имплементација на предметниот закон во 2008 година отворени беа дополнителни прашања околу практичната примена на законот, односно се наметна потреба за прецизирање и посоодветно нормативно обликување на соодветни одредби од истиот закон. Нормативните интервенции беа неопходни заради што е можно побрзо олеснување на

правниот промет во предметната материја и вградување на современ европски елемент во уредување на односите во оваа сфера. Согласно наведеното, критичкиот пристап кон законскиот текст произлезе пред се од заложите на Министерството за внатрешни работи (а со тоа воедно и на Владата на Република Македонија) максимално да ја испочитува својата улога на јавен сервис кој се грижи за заштита на интересите на граѓаните на Република Македонија воопшто, а во конкретниот случај особено на бизнис-заедницата и тоа оној нејзин сегмент кој врши дејност непосредно поврзана со материјата која е предмет на регулирање на овој закон. Измените што се направија во 2008 година се дополнително мотивирани и од имплементацијата на Single Window проектот на Владата на Република Македонија, согласно кој за одредени обрасци утврдени во Законот за оружјето, се предвидува алтернативен, електронски начин на издавање. Заради целосна практична имплементација на пробните испукувања беше предвидено донесување на подзаконски акт за составот на комисиите на Министерството за внатрешни работи кои ги вршат пробните испукувања, за начинот на вршење на пробните испукувања, како и за чувањето на чаурите од оружјето од кое е извршено пробно испукување.

Со изменувањата и дополнувањата на Законот за оружјето („Службен весник на Република Македонија“ број 42/07) беше предвидено дека дозволите за поседување и носење на оружје и дозволите за поседување на оружје издадени по досегашните прописи мора да се заменат најдоцна во рок од три години од денот на влегување во сила на овие изменувања и дополнувања, односно најдоцна до 13.04.2010 година. Врз основа на анализа на статистичките податоци со кои располага Министерството за внатрешни работи се утврди дека во периодот од три години пререгистрирани се околу 5 % од регистрираното оружје, па затоа се предлага одложување на крајниот рок на замена на постојните дозволи за уште седум години. Заради надминување на правниот вакум во однос на обврската за замена на постојните дозволи со нови дозволи се предлага донесување на овој закон по скратена постапка.

Министерството за внатрешни работи како орган на државната управа е надлежен, меѓу другото за преземање на мерки за целосно имплементирање на веќе донесените одредби, па врз основа на извршената анализа на досегашното практично имплементирање на наведениот закон, ја утврди потребата од нивно допрецизирање, што ќе придонесе за соодветна практична имплементација на истите.

2. Опис на целите што се планираат да се постигнат со решавање на проблемите

По извршена анализа на практичната имплементација на Законот за оружјето, утврдена е потребата од конкретни измени и дополнувања на одредени одредби во насока која ќе овозможи целосна нивна практична реализација. Исто така, со продолжување на рокот за замена на постојните исправи за оружјето со новите дозволи за оружјето, односно дозволи за поседување на оружјето се очекува целосно завршување на процесот на замена на постојните исправи на оружјето со новите исправи за оружјето предвидени согласно одредбите на овој закон. Се врши дополнително прецизирање на колекционерското и старинско оружје. Оружјето игра значајна улога во вооружените насилства и криминални активности како и во нарушување на безбедноста на граѓаните на територијата на Република Македонија, па затоа се јавува потребата од негово контролирање во рамките на територијата на нашата држава. Овој проблем беше присутен особено по вооружениот конфликт во 2001 година, меѓутоа и поткрепен со порастот на криминалот со елементи на насилство. Имено, многу граѓани на Република Македонија набавуваа оружје прати нивна лична сигурност, заплашување, одбрана и друго, а самото поседување на оружје доста често предизвикува и негово употребување, односно негова злоупотреба за најразлични цели и тоа од вршење на криминални активности (оружени грабежи, разбојништва, насилства) па до обични заплашувања, нарушувања на јавниот ред и мир, јавно манифестирање за негово поседување со носење на јавни места, објекти и слично. За надминување на ваквите состојби, во периодот од 01.11.2003 година

до 15.12.2003 година на територијата на Република Македонија беше спроведена акција за доброволно предавање на оружје и муниција и легализација на истото. Како битна претпоставка за спроведување на оваа акција, беше донесување на Законот за доброволно предавање и собирање на огнено оружје, муниција и експлозивни материи и за легализација на оружјето донесен на 28 мај 2003 година и објавен во Службен весник на Република Македонија број 37/2003 година. Целта на оваа акција беше граѓаните кои неовластено држат оружје, чие набавување, поседување и носење беше забрането согласно одредбите од тогашниот Закон за набавување, поседување и носење на оружје, како и лицата кои поседуваат оружје за кое не добиле одобрение за набавување и дозвола за оружје согласно горенаведениот закон врз основа на јавен повик да се мотивираат доброволно да го предадат оружјето и со тоа да го легализираат. Поттикнати од успешноста на оваа акција, како и земајќи го во предвид фактот дека помина подолг временски период од речиси седум години од спроведувањето на последната акција, сметаме дека со донесувањето и имплементирањето на одредбите од новиот Закон за оружјето, повторно се создава поволна клима за спроведување на постапките за легализација на оружјето и доброволно предавање на оружјето и муницијата, кои граѓаните илегално ги поседуваат. На граѓаните е потребно да им се даде уште една можност да го пријават оружјето за кое немаат докази за неговото потекло. Имено, во пракса се утврди дека на територијата на Републиката се уште има голем број на граѓани кои поседуваат оружје кое може да биде предмет на легализација, а кои поради неинформираност ја пропуштиле акцијата за доброволно предавање на оружјето и правото на легализација кое што им го овозможи Законот за оружјето со измените во 2007 година, која легализација се спроведуваше од денот на стапување во сила на овие измени се до октомври 2007 година. Министерството за внатрешни работи смета дека постојано ќе се јавуваат лица со вакво оружје, а со отворената легализација во период од една година се охрабруваат граѓаните истото да го пријават, со што се намалува бројот на нелегалното оружје. Во насока на

горенаведеното, анализирајќи ги извешатите и статистичките податоци со кои располага Министерството за внатрешни работи, беше констатирана состојба на зголемен број на нелегално оружје на територијата на Република Македонија. Потребата од надминување на ваквата состојба ја наметна обврската Министерството за внатрешни работи да превземе конкретни мерки и активности во насока на решавање на овој проблем со кој се загрозува безбедноста и сигурноста на граѓаните и на државата. Оттука, земајќи го во предвид фактот дека организирање на уште една акција за доброволно предавање на оружјето и муницијата како таа во текот на 2003 година економски е неодржливо, а пак компаративно следејќи ги законодавствата на некои Европски земји во регионот се наметна решението, постапките за доброволно предавање на оружјето да се регулират во текстот на следните измени и дополнувања на Законот за оружјето. Овие одредби ќе остават можност за избор на граѓанинот, односно самиот да одлучи дали ваквото оружје ќе го предаде до најблиската полициска станица или ќе поведе постапка за легализација. Сметаме дека периодот од една година како пробен ќе биде доволен за да се утврди каква ќе биде динамиката и резултатите од легализацијата и доколку се утврди дека има потреба, односно дека не постојат злоупотреби на оваа одредба да се продолжи со акцијата и во иднина. Во контекст на наведеното, сметаме дека треба да се согледа и хуманитарниот аспект на оваа проблематика, бидејќи неконтролираното поседување на оружје во државните граници условува и поголема несигурност и небезбедност на граѓаните во нашата држава. За оружјето и муницијата одземени во кривична и прекршочна постапка се предвидува постапување согласно Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 98/08).

1. Идентификација на можни решенија (опции) Со предметниот закон се врши продолжување на крајниот законски рок за заменување на постојните

исправи кои се однесуваат на оружјето, прецизирање на содржината на одредени одредби од Законот за оружјето, допрецизирање на материјата посветена на колекционерското и старинското оружје и можност за повторна легализација и доброволното предавање на оружјето.

Чекор 2: Идентификација на трошоци, придобивки и влијанија

Предложено решение (опција): Сп предложените решенија во Законот за оружјето не се утврдуваат обврски за дополнителни финансиски трошоци.

Со прецизирањето на законските одредби кои се однесуваат на оружјето се очекува создавање на можност за целосна нивна имплементација. Особена придобивка во однос на подигање на општата безбедност во државата се очекува да се постигне со превземањето на активноста за легализација и доброволно предавање на оружјето, предвидени со овој закон.

Опис:

1. Трошоци

- Дали опцијата предвидува воведување на нови формалности во смисла на обврска за правните или физичките лица да обезбедат уверенија, пријави, решенија, одобренија, овластувања, согласности, сертификати, дозволи, барања, изјави и други обрасци? Ако да, наведи ги формалностите. **ДА**

(По одржан состанок на претставници на Министерствата за внатрешни работи и Министерството за култура се утврди дека како нов услов при издавањето на одобрение за набавување на колекционерско оружје да се предвиди физичкото лице да достави доказ издаден од Министерството за култура дека оружјето за кое е поднесено барање за издавање на ова одобрение е колекционерско оружје).

- Дали опцијата ќе предизвика иницијални трошоци за министерствата, другите органи на државната управа? Ако да, образложи ги трошоците. **НЕ**

- Дали опцијата ќе предизвика континуирани трошоци за министерствата и другите органи на државната управа. Ако да, образложи ги трошоците. **НЕ**

- Дали опцијата ќе предизвика иницијални трошоци за правните или физичките лица? Ако да, образложи ги трошоците. **НЕ**

- Дали опцијата ќе предизвика оперативни трошоци за правните или физичките лица. Ако да, образложи ги трошоците. **НЕ**

2. Придобивки

- Опис и опсег на финансиските придобивки за засегнати страни:

- Други нефинансиски придобивки за засегнати страни:

Со предложениот закон се предвидуваат решенија во насока на зголемување на општата безбедноста во државата, односно намалување на оружјето кое нелегално се поседува.

- Клучни придобивки што од нефинансиска природа се:

Со предложениот закон се предвидуваат решенија во насока на зголемување на општата безбедноста во државата, односно намалување на оружјето кое нелегално се поседува.

Ризици и претпоставки

Можност за недоследна примена на одредбите од законот.

2. Останати влијанија

Тип на влијание проценето во проценка на влијание на регулативата		Анализи приложени во прилог
Влијание врз националната конкурентност	ДА / <u>НЕ</u>	ДА / <u>НЕ</u>
Влијание врз социјално исклучените и ранливи групи	ДА / <u>НЕ</u>	ДА / <u>НЕ</u>
Влијание и ефекти на регулативата врз родовите аспекти и еднаквоста	ДА / <u>НЕ</u>	ДА / <u>НЕ</u>
Влијание врз животната средина	ДА / <u>НЕ</u>	ДА / <u>НЕ</u>
Влијание/значителна политичка промена на пазарната економија вклучувајќи испитување на влијанието врз потрошувачите и конкурентноста	ДА / <u>НЕ</u>	ДА / <u>НЕ</u>
Влијание врз правата на граѓаните	ДА / <u>НЕ</u>	ДА / <u>НЕ</u>
Дали предложените решенија вклучуваат значителни тешкотии за усогласување	ДА / <u>НЕ</u>	ДА / <u>НЕ</u>

Чекор 3: Консултации

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за оружјето по скратена постапка е доставен на мислење до Секретаријат за законодавство, Министерство за финансии, Министерство за одбрана, Министерство за култура, Министерство за економија, Дирекција за заштита на лични податоци и Агенцијата за управување со одземен имот.

**Резиме на иницијалната
проценка на влијание на регулативата**

1. Краток осврт на преферираното решение/опција:

Со предметниот закон се врши продолжување на крајниот законски рок за заменување на постојните исправи кои се однесуваат на оружјето, прецизирање на содржината на одредени одредби од Законот за оружјето, допрецизирање на материјата посветена на колекционерското и старинското оружје и можност за повторна легализација и доброволното предавање на оружјето.

2. Имиња и презимиња на лицата одговорни за подготовка на иницијалната проценка на влијанието на регулативата и предлог законот:

1. Виолета Андоновска, државен секретар во Министерството за внатрешни работи;

2. Весна Доревска, помошник на министерот во Секторот за правни работи и управување со човечки ресурси;

3. Душко Иванов, државен советник за правни работи;

4. Виолета Влаховиќ, началник на Секторот за заеднички работи во Централни полициски служби;

5. Елизабета Попова-Томовска, началник на Секторот за управно-надзорни работи;

6. Снежана Петровиќ-Арсовска, началник на Одделение за нормативно-правни работи во Секторот за правни работи и управување со човечки ресурси;

7. Ѓоко Поповски, помошник на министерот во Сектор за финансиски, материјално-технички и логистички работи и

8. Јованка Андреевска-Аврамовска, виш советник за нормативно-правни работи во Секторот за правни работи и управување со човечки ресурси.

3. Повереници на Владата на Република Македонија кои ќе се вклучат во презентирање на предлог законот во Собранието на Република Македонија:

1. Виолета Андоновска, државен секретар во Министерството за внатрешни работи
2. Весна Доревска, помошник на министерот во Секторот за правни работи и управување со човечки ресурси

Изјава од министерот
за иницијалната проценка на влијание на регулативата

Изјавувам дека предложениот материјал за иницијална проценка на
влијанието на регулативата/ предлог закон

1.1	Има / <u>Нема</u> <u>влијание</u>	врз Буџетот на Република Македонија во висина поголема од 600.000.000 денари.	
2.	Има / <u>Нема</u> <u>влијание</u>	врз усогласеноста со законодавството на Европска Унија.	
3.	Има / <u>Нема</u> <u>влијание</u>	врз постапките или работењето на јавната администрација / врз судството при работа со странки (правни и физички лица) или задолжување на странките од јавната администрација со дополнителен административен товар.	
4.	Има / <u>Нема</u> <u>влијание</u>	врз економијата и врз обемот на државна помош.	
5.)	Има / <u>Нема</u> <u>влијание</u>	врз животната средина.	
6.)	Има / <u>Нема</u> <u>влијание</u>	врз социјалната положба на граѓаните.	
7.	Направено е претходно објавување на текстот на предлогот за донесување на закон во Единствениот електронски регистар на прописи и јавно се спроведени консултации со заинтересирани страни. Датум на објавување: / Вклучени организации и претставници: / Свое мислење дадоа следниве организации: /		<u>ДА</u> / НЕ
8.	Сите забелешки и предлози од заинтересираните страни се земени во предвид.		ДА/ <u>НЕ</u>
9.	Предлог законот е лекториран.		ДА/ <u>НЕ</u>
10.	Спроведени се меѓуресорски консултации.		<u>ДА</u> /НЕ
11.	Дали предлог законот предвидува управна постапка?		<u>ДА</u> /НЕ
12.	Доколку предлог законот предвидува управна постапка, дали може да се вгради начелото “молчењето значи одобрување“?		ДА/ <u>НЕ</u>

Изјава од министерот

Јас, Гордана Јанкулоска, изјавувам дека ја проучив Иницијалната проценка на влијанието на регулативата и сметам дека дава реален преглед на очекуваните придобивки и потребните трошоци врзани со секоја од идентификуваните опции за решавање на проблемот.

Потпис на министерот:

.....

Датум: